

AKTUELNA PITANJA PRAVA INTELEKTUALNE SVOJINE
I PRAVA KONKURENCIJE: POGLED SA BALKANA

Izdavač

Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu

Za izdavača

prof. dr Sima Avramović, dekan

Urednici / Editors

prof. dr Slobodan M. Marković

redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu
Full Professor, University of Belgrade – Faculty of Law

prof. dr Dušan V. Popović

vanredni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu
Associate Professor, University of Belgrade – Faculty of Law

Recenzenti

prof. dr Vesna Besarović

redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu, u penziji
Full Professor, University of Belgrade – Faculty of Law

prof. dr Mirko Vasiljević

redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu
Full Professor, University of Belgrade – Faculty of Law

prof. dr Dušan Nikolić

redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu
Full Professor, University of Novi Sad – Faculty of Law

Tiraž / Print Run

300

Izdavanje ovog tematskog zbornika finansijski su pomogli kompanija
„Roche“ d.o.o. i advokatska kancelarija „Živko Mijatović & Partners“.

*The publishing of the collected papers was financially supported
by the company „Roche“ d.o.o. and the law firm „Živko Mijatović & Partners“.*

© Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, 2016

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne može biti reprodukovano, presnimavano ili prenošeno
bilo kojim sredstvom – elektronskim, mehaničkim, kopiranjem, snimanjem ili na bilo koji drugi
način bez prethodne saglasnosti autora i izdavača.

www.ius.bg.ac.rs

AKTUELNA PITANJA PRAVA INTELEKTUALNE
SVOJINE I PRAVA KONKURENCIJE:
POGLED SA BALKANA

THE CURRENT ISSUES OF INTELLECTUAL
PROPERTY LAW AND COMPETITION LAW:
A VIEW FROM THE BALKANS

Beograd, 2016.

Sadržaj / Table of Contents

Reč urednika	7
Foreword from the editors	8

Poglavlje 1 / Chapter 1

Ima li potrebe za posebnim pravilima intelektualne svojine i pravilima konkurencije u farmaceutskom sektoru? / *Is there a need for sector-specific IP and competition rules for pharmaceuticals?*

PROF. DR DRES. H.C. JOSEPH STRAUS „Some thoughts on complexities and deficiencies of patent protection for pharmaceuticals“	11
PROF. DR SLOBODAN M. MARKOVIĆ „Da li je okvir patentnog prava postao neodgovarajući za pronalazke lekova?“	29
BORUT LEKŠE „Kratka analiza nekih zakonskih rešenja država članica EU na primeru farmaceutskog sektora: da li postoji potreba za novim pravilima ili je korisnija primena postojećih normi?“	55
PROF. DR BOŽIN VLAŠKOVIĆ „Patentna zaštita pronalazaka druge medicinske indikacije u evropskom i nemačkom pravu“	71
PROF. DR DUŠAN V. POPOVIĆ „Paralelna trgovina farmaceutskim proizvodima u Evropskoj uniji: neizvestan put do lex pharma“	87

Poglavlje 2 / Chapter 2

Softverska industrija kao primer istinski globalizovane industrije / *Software industry as an example of a truly globalized industry*

DR MIHA TRAMPUŽ "Software protection by copyright – economic and legal impacts"	115
DOC. DR ROMANA MATANOVAC VUČKOVIĆ PROF. DR IGOR GLIHA "Computer programs in between copyright, contract and consumer protection laws – a Croatian perspective"	129
DOC. DR SANJA RADOVANOVIĆ "Certain issues relating to limitations of copyright on computer programs in the information society"	155
DR MAJA BOGATAJ JANČIĆ "Reforma autorskog prava u Evropskoj uniji"	181

Poglavlje 3 / Chapter 3

Ostali izazovi u vezi sa inovativnošću u globalizovanoj privredi / *Other innovation-related challenges in the globalized economy*

PROF. EM. DR KREŠIMIR SAJKO „Rješavanje privatnopravnih sporova s međunarodnim obilježjem arbitražom i mirenjem – miscellanea"	199
PROF. DR RADOVAN VUKADINOVIĆ „Direktno dejstvo mešovitih sporazuma sa posebnim osvrtom na TRIPS sporazum"	217
PROF. DR PETER GRILC "Upgrading or erosion of unfair competition law?"	233
DOC. DR IZA RAZIJA MEŠEVIĆ-KORDIĆ "R&I and technology transfer in the Western Balkans – state of play and strategies"	255
DOC. DR SONJA LUČIĆ „Zaštita i značaj oznaka geografskog porekla i garantovano tradicionalnih specijaliteta"	279
Pogovor	289
Afterword	293

REČ UREDNIKA

Zbornik „Aktuelna pitanja prava intelektualne svojine i prava konkurencije: pogled sa Balkana“ nastao je kao rezultat saradnje stručnjaka za pravo intelektualne svojine i pravo konkurencije koji su se okupili povodom međunarodne konferencije „Uloga intelektualne svojine u pozicioniraju privrede zapadnog Balkana na svetskom tržištu“, održane 14. novembra 2015. godine na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Ova konferencija održana je u čast prof. dr Jozefa Štrausa (*Joseph Straus*), u okviru proslave 95. godišnjice postojanja Zavoda za intelektualnu svojinu Republike Srbije. Profesor Štraus je kao istaknuti naučnik i nekadašnji direktor Maks Plank Instituta za inovaciju i konkurenciju u Minhenu značajno doprineo razvoju prava intelektualne svojine u državama regiona. Konferenciju su zajednički organizovali Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Zavod za intelektualnu svojinu Republike Srbije i Evropska patentna organizacija. Ovaj tematski zbornik izdajemo zahvaljujući finansijskoj pomoći kompanije „Roche“ i advokatske kancelarije „Živko Mijatović & Partners“, kojima se ljubazno zahvaljujemo. Radovi objavljeni u ovom zborniku napisani su na teme koje su pokrenute tokom naučne rasprave na samoj konferenciji. Oni odslikavaju stavove stručnjaka za pravo intelektualne svojine i pravo konkurencije, koji su tokom svoje naučno-istraživačke ili privredne karijere imali čast da sarađuju sa profesorom Jozefom Štrausom.

prof. dr Slobodan M. Marković
prof. dr Dušan V. Popović

prof. dr Božin Vlašković
redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Kragujevcu

PATENTNA ZAŠTITA PRONALAZAKA DRUGE MEDICINSKE INDIKACIJE U EVROPSKOM I NEMAČKOM PRAVU

Rezime: Patentna zaštita pronalazaka druge medicinske indikacije više decenija nije bila rešena na jedinstven način. Posebno je bila sporna formulacija patentnog zahteva kojim se određuje obim i sadržina zaštite ovih pronalazaka. U ranijem periodu razlikovali su se nemački i švajcarski tip zahteva. Revidiranom Konvencijom o evropskom patentu ovim pronalascima je pružena relativna zaštita, kao i pronalascima prve medicinske indikacije. Sloboda izbora lekara u smislu prepisivanja leka je time u značajnoj meri ograničena.

Ključne reči: Nemačka forma patentnog zahteva – Očigledno pripravljanje – Švajcarska forma patentnog zahteva – Relativna zaštita materije – Specifična primena – Sloboda lekara – Generičke supstance.

1. UVOD

Pitanje patentne zaštite pronalazaka druge medicinske indikacija pojavljuje se kao jedna od značajnih posledica ukidanja zabrane patentiranja pronalazaka lekova. U svom izvornom značenju ovim pojmom obuhvaćeni su pronalasci materija koje se već koriste kao lek za određenu bolest, a kasnije se utvrdi da se one mogu upotrebljavati i za lečenje drugih bolesti. Njihova patentna zaštita je dugo bila sporna kako u nacionalnim pravnim sistemima, tako i na međunarodnom nivou.

Ovi pronalasci se ne mogu patentirati u svim zemljama. Međutim, i u zemljama u kojima je moguće njihovo patentiranje uočavaju se razlike u vezi sa oblikom druge medicinske primene koja može biti zaštićena, kao i u pogledu

